

1. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda deniz ticaretine zarar veren, hac ve yolcu gemilerinin güvenliğini tehdit eden Venediklilere savaş açarak Girit adasını kuşatmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin barışçı bir politika izlediği
B) Venediklilerin Akdeniz'e egemen olduğu
C) Venediklilere yeni imtiyazların verildiği
D) Osmanlı Devleti'nin kutsal bölgeleri yönetimi altında tuttuğu
E) Ekonomik çıkarların uluslar arasında anlaşmazlıklara neden olduğu

2. IV. Mehmet zamanında sadrazamlık görevine getirilen Tarhuncu Ahmet Paşa öncelikle geriye doğru devletin 10 yıllık gelir gider hesaplarını inceletmiş, daha sonra gelirleri artırmaya, giderleri azaltmaya yönelik ıslahatlar yapmıştır.

Tarhuncu Ahmet Paşa'nın bu tutumu aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Ülkedeki sorunların 10 yıl önce başladığının
B) Mali sorunların en önemli sorun olarak görüldüğünün
C) Vergilerin adaletli bir şekilde toplanmadığının
D) Hazineye ihtiyaçtan fazla para olduğunun
E) Askeri harcamaların en büyük gider kalemini oluşturduğunun

3. Aşağıdakilerden hangisi, Rusya ile imzalanan İstanbul Antlaşması'yla (1700) ilgili **değildir**?

- A) Podolya arazisi Rusya'ya bırakılacaktır.
B) Azak kalesi ve çevresindeki yerler Rusya'ya bırakılacaktır.
C) Rusya İstanbul'da daimî elçi bulundurabilecektir.
D) Hristiyan Ruslar kutsal yerleri serbestçe ziyaret edebilecektir.
E) Rusya, Osmanlı Devleti'ndeki gelişmeleri yakından izleme olanağı bulmuştur.

4. 1664'te yapılan Vasvar Antlaşması'na göre,

- Uyvar ve Neograd kaleleri Osmanlılarda kalacaktı.
- Avusturya, Erdel eyaletinin içişlerine karışmayacaktı.
- Avusturya, Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödeyecekti.

Buna göre Vasvar Antlaşması için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti antlaşmadan kârlı çıkmıştır.
B) Avusturya savaşı kaybetmiştir.
C) Osmanlı Devleti, Avusturya üzerinde üstünlük sağlamıştır.
D) Avusturya savaş zararlarını ödemeyi kabul etmiştir.
E) Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ne karşı Kutsal İttifak kurmuşlardır.

5. 1699'da yapılan Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti,

- Banat ve Temeşvar dışında tüm Macaristan ve Erdel'i, Avusturya'ya,
- Mora ve Dalmaçya kıyılarını Venedik'e,
- Ukrayna ve Podolya'yı Lehistan'a

vermiştir.

Buna göre Karlofça Antlaşması'nın sonuçları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
B) Osmanlı Devleti gerilemeye başlamıştır.
C) Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahatlar başarıya ulaşmıştır.
D) Osmanlı Devleti, Orta Avrupa'daki hakimiyetini kaybetmiştir.
E) Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki egemenlik alanı daralmıştır.

6. IV. Mehmet döneminde Lehistan ile Bucaş Antlaşması yapılmıştır. Ancak Lehistan Meclisi Osmanlı Devleti'ne yıllık vergi ödenmesini kabul etmediğinden savaşlar yeniden başlamış ve sonunda vergi maddesi kaldırılarak antlaşma yenilenmiştir.

Bu bilgilere bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Lehistan'ın Osmanlı topraklarına katıldığı
B) Bucaş Antlaşması'nın geçerliliğini uzun süre koruduğu
C) Osmanlı Devleti'nin, Lehistan'ın üstünlüğünü kabul ettiği
D) Lehistan'ın, Osmanlı Devleti'ne karşı ekonomik yükümlülükleri kabul etmediği
E) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da en geniş sınırlarına ulaştığı

7. Osmanlı Devleti aşağıdaki bölgelerden hangisini Karlofça Antlaşması ile **kaybetmemiştir**?

- A) Mora
B) Kırım
C) Podolya
D) Erdel
E) Dalmaçya kıyıları

8. Karlofça Antlaşması'nın devamı niteliğinde olan 1700 İstanbul Antlaşması ile Rusya, İstanbul'da daimi elçi bulundurma hakkını elde etmiştir.

Rusya'nın, İstanbul'da daimi bir elçi bulundurmakla;

- I. Osmanlı ülkesindeki gelişmeleri yakından izleme,
II. Osmanlı ülkesinde yaşayan Ortodoksların haklarını koruma,
III. İngiltere ve Fransa'ya karşı Osmanlı Devleti'nin desteğini sağlama

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Köprülü Mehmet Paşa döneminde yapılan ıslahatlardan biri **değildir**?

- A) Askerlikle ilgisi olmayan kişilerin ordudan atılması
B) Görevini yapmayan memur ve askerlerin maaşlarının kesilmesi
C) Başkentin İstanbul'dan Anadolu'ya taşınmasının gündeme gelmesi
D) İstanbul, Anadolu ve eyaletlerde çıkan isyanların bastırılması
E) İstanbul'da görüş ayrılığı içindeki din ulemasının değişik yerlere tayin edilerek dini tartışmaların sona erdirilmesi

10. XVII. yüzyıl ıslahatları gelişme imkanı bulamamış, çoğunlukla düşünce aşamasında kalmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. sorunların kaynağına inilememesi,
II. kuvvet ve şiddet yoluyla ülkede asayişin sağlanması yoluna gidilmesi,
III. ıslahatçı devlet adamları ve padişahların uzun süre iş başında kalamamaları

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

11. XVII. yüzyılda iş başına gelen ıslahatçı devlet adamları, maliye ve askerlik alanlarındaki ıslahatlara öncelik vermişlerdir.

Devlet adamlarının bu tutumunun nedeni aşağıdakilerden hangisi **olamaz?**

- A) Duraklamanın nedenini mali sorunlara bağlamaları
B) Savaşlarda elde edilecek başarıların sorunları çözeceğine inanmaları
C) Savaşların uzaması ve bazılarının başarısızlıkla sonuçlanması
D) Avrupa devletlerinin desteğini sağlamak istemeleri
E) Devlet gelirlerinin giderleri karşılayamaması

1-E

2-B

3-A

4-E

5-C

6-D

7-B

8-A

9-C

10-E

11-D